

Jena ruwimela chonigá osálirigo *La Primera Carta del Apóstol San Pedro*

Ye osilika nulárigime nile osíniliga alué Pégrote 'we 'ya baisá makué bamí abé a'kinana Esukristo mukusá. Ye osilika nulale osíniliga alué Pegro napurigá 'we oilárimala uché jaré alué Onorúgame oyérame alé we'kanami ejperégame alé Asia anilichi. 'Lige alué ralámuli napu 'la narele ye osilí 'we resí nilia mochile.

Mayelia ye bi'lepi osilí sinékó o'tólirigo bilena pueblo 'lige uchéchigo bilena, mayelia arigá we'kanami sébaligo. Ye osilika ruwime ju tachiri gite nawáliga Esukristo jena wijchimoba. 'Lige aminami ye osilí 'we 'la ma'chígime ruwí churigá ejperélitiká ralámuli napu 'la Onorúgame oyérame niru.

Ye Ju Alué Apeli Bajchá Osirúgime Napu Osale Pegro

1 *Kuira suwábaga 'emi ralámuli
Onorúgame oyérame.*
Ne Pegro Esukrístote 'yárigame
ju nóchali napurigá nulame
nímala ne 'lige napurigá einámala
ne ichúrimi ralámuli beníriga
Onorúgame nila ra'íchali. Reporali
náwala ne suwábaga 'emi napu
mochí jipe ichúrimi se'wí napu
tase 'la 'emi a'boi ejperélachi
ju. Jaré 'emi mochíkuru jipe alé
Ponto anilichi, 'lige jaréchigo
Galasia anilichi, 'lige jaréchigo
Kaparosia anilichi, 'lige jaréchigo
Asia anilichi, 'lige jaréchigo
Bitinia anilichi. ²Suwábaga 'emi
oséguru ne napu Onorúgame 'ma
'la 'nata asálige bajhabéchigo 'emi
wanápamia napurigá 'la e'wame

nímala 'emi napu Onorúgame najkí.
Onorúgame bo'né Alawálate bi'wele
'emi alawala napurigá 'la e'wímalá
'emi alué Onorúgame. 'Émika 'ma
'la bi'wígame alawégame ju napugiti
Esukristo 'ma mukúligame bilena
gulusichi 'emi nila gastigo o'togá.
Onorúgame 'la na'temasa 'la képá
'emi napurigá 'emi 'we 'la ganíliga
ejperélamala.

Jena ruwimela Pegro ruwíligo 'la narépulikó napu Onorúgame nejímorílige

³Senibí 'we a'lá aniboa 'we
a'lá nejkúrame ko Onorúgame
alué Esukristo O'nola napu
ju ramué nuleme. Napu'lige
Esukristo ajánasa alésí akiná 'we

a'lá semáriga ejperéliru ramué napugiti Onorúgame 'we a'lá na'temáligame ramué, 'lige 'we a'lá machigá mochiru 'ma 'la bi'wígame alawégame nírigo.
⁴ Abiena 'we a'lá machigá mochiru 'we a'lá nejimio Onorúgame napu nejímorílige napu'lige moinásiga rewagachi. 'We a'lá semáriga ju, pecha se'winá ikimélagó. ⁵ Émika 'we 'la bijchigi napu aní Onorúgame, alekeri Onorúgame 'we a'lá repú 'emi bo'né a'walílate napurigá 'la narémala 'emi napu Onorúgame nejílala ju napu'lige 'ma sebasa raweli napu'lige narépuli ju napu nejímorílige.

⁶ Alekeri 'we a'lá ra'sáligá mochí 'emi, rekó i'sínimi 'we resí ikié 'emi alemi napu 'emi mochí. ⁷ Émika 'we resí ikíguru napurigá 'la machimela 'emi pala 'la bijchiá 'la bijchígame ka 'emi napu aní Onorúgame. Émika 'we 'la bijchigi napu aní Onorúgame. 'We a'lá ju alué 'nátili me'tigá alué 'oro. Alué 'óroka na'ichí wajsélimo ju bilena sikolichi napurigá 'la bi'wígame ma'chínamala alué 'oro. A'chigórige júkuru 'emi na'tálila, Onorúgameka elame júkuru napurigá resí ikimela 'emi, 'lige 'emi tabilé a'résaká Onorúgame oyeria rekó 'we resí ikié 'emi 'liko 'la bi'wimela 'emi a'boi alawala. Alarigá Esukristo 'we a'lá semáriga ra'ichámala 'emi olagá napu'lige uché ku nawasa jena wijchimoba.

⁸ Émika 'we 'la nirame ju alué Esukristo rekó 'emi tabilé siné eteme képá, 'lige jipe 'we a'lá bijchígiga napu aní Onorúgame 'we a'lá ra'sálá 'emi, 'lige tabilé

gayena 'emi ruyá chienra'sálá mochigo 'emi, pecha i'tigá ra'íchali alarigá aniá, ⁹ napugiti 'émika aminabi 'we a'lá námame churigá ka napu'lige 'we 'la bijchíglia napu aní Onorúgame. Aminami 'we 'la bijchígiga 'emi 'we a'lá bi'wimela 'emi alawala.

¹⁰ Suwábaga napu ruwime nile napu anele Onorúgame 'we a'lá machile churigá 'la bi'wime ko ralámuli alawala 'lige 'we a'lá ra'íchaturu tachiri 'yamio Onorúgame 'emi. ¹¹ Kristo Alawálaka 'we a'lá machírile alué ralámuli napu ruwime nile napu anele Onorúgame chienra resí ikimeo Kristo 'lige chienra a'lá semati raweli naremo kúchigo alué Kristo abé a'kinana 'lige alué Onorúgame nila ra'íchali nareme ka 'we e'wérali olale machináliga chiéniko ikimeo suwábaga alarigá. ¹² Lige Onorúgameka 'we 'la machírile tabilé pe a'boi niga ejtebimio alué ra'íchali alué Onorúgamete nulalime napurigá benírimala ralámuli. Onorúgameka machírilekuru alué bo'né nuleme ralámuli, alué nujubá ejperélimali ralámuli benimeo alué ra'íchali, alué ralámuli napu narémili nile semati raweli. Alué júkuru ra'íchali napu beníriliru 'emi Onorúgame Alawala a'walílate, alué Alawá napu 'pa rewagáchika julárigame ju. Alué santo ánjeli rewagachi mochígame 'we machinálilechigó chiéniko ikimeo suwábaga alarigá.

Jena ruwimela Pegro ruwíligo ejperéliwilikó napurigá Onorúgame najkí

¹³ Alekeri 'we 'la 'nátaga mochiwa, 'we a'lá machigá tachiri chonoká

mochigo 'emi a'boi napurigá 'la gainámala bilé nóchali. 'We a'lá machigá mochiwa 'we a'lá nejkúrimio Onorúgame napu'lige Esukristo uché ku nawasa.¹⁴ La ganíliga ejperélawa, 'la napurigá alué 'kuchi 'we a'lá e'wame. Tase ejperélawa napurigá ejperégame nile 'emi 'ya napu'lige ta'chó oyeria Onorúgame, tase cha nokiboa chibi nokinálisiga.¹⁵ Iligá jípeko 'la ganíliga ejperélawa 'la napurigá Onorúgame najkí napugiti Onorúgame napu 'emi wanápale, pecha chátiri 'nátame kame.¹⁶ Aka Onorúgame nila ra'íchali regá aníché: «'La ganíliga ejperélawa 'la napurigá ne najkí, neka 'la bi'wígame alawégame kame.»

¹⁷ Onorúgame napu 'la sébali gastigárime ju ralámuli tase regá anigá: «Yeka tabilé gastigárimala ne rekó resí 'síkame ke.» 'Emi «O'nó» aneme nísaká Onorúgame, 'liko 'emi 'la nirámili ju senibí rawé Onorúgame napu'lige bijí jena gawichí mochiga,¹⁸ napugiti Onorúgame 'we 'la machíriligame 'emi tabilé 'la ko alué 'nátili napu beníriliru 'emi alué 'ya mochígame 'emi umúlilate rekó alué 'emi umúlila 'we a'lá kolae alué a'boi na'tálila. 'Lige 'emi a'boi 'la machí tase pe tabiri tábirite najtétíligo Onorúgame napurigá 'emi 'we a'lá 'nátame nímala, alueka pecha 'órote najtétilekó,¹⁹ iligá Onorúgameka alué Kristo elalate najtétile, napugiti napu'lige me'lisuga alué Kristo bilena gulusichi ujchagá, alueka níligame napurigá bilé bo'á me'liame Onorúgame kógilime. Alarigá nílekuru alué Kristo.

²⁰ Suwábaga ye tábiri napu ruwí ne, Onorúgameka 'ma 'la 'nata asale bajchibéchigo ta'chó newá gawí, iligá pe 'ma guwichí nawale Kristo jena wijchimoba 'we kulí. Bo'né Onorúgame alarigá 'nata asale tachiri 'la ko 'emi níriga.²¹ Émika 'we 'la oyérame júkuru Onorúgame napugiti Kristo nawálígame bilena gulusichi mukumea 'emi nila gastigo o'togá 'lige aminami 'we 'la machiame 'emi Onorúgame ajalí 'yáligo alué Kristo 'lige wa'lula neraga ajcháligo alé 'pa rewagachi, alekeri 'emi 'la bijchigi napu aní Onorúgame.

²² Émika 'we 'la bi'wígame alawégame gayénale napugiti 'emi 'we 'la e'wálígame alué Onorúgame nila ra'íchali napu tabilé 'yégali ruwime ju. Onorúgame Alawala 'we 'la gu'írile 'emi napurigá 'la e'wímalá 'emi Onorúgame. 'Liko 'la ganíliga járowa o'maka 'emi.²³ Émika napurigá uché o'chérigame alarigá júkuru, nobi tabiléchigo 'emi a'boi e'yela rojpálachigó, 'emi e'yélaka 'ma suwime ju siné rawé, 'émika napurigá uché siné o'chérigame alarigá júkuru napugiti 'émika 'la bijchígiligame Onorúgame nila ra'íchali, 'lige alué ra'íchalika senibí nerúlamala.²⁴ Aka regá aníché Onorúgame nila osilichi:

Suwábaga ralámuli napurigá gajsalá alarigá ju.

Alué gajsalá jami jágame 'we 'la semati sewame ju nobi 'máchigo wakíbame júkó alué gajsalá

'lige 'ma ruijsume ju alué sewalá.

²⁵ Alué Onorúgame nila ra'íchalika tabilé siné che ikime ju.

Alué ra'íchali júkuru napu
beníriliru 'emi.

2 'Liko 'emi níriga 'ma tase cha
nokiboa, tase 'yégame niwa,
tase ne'ochnawa ralámuli 'we cha
nokame níriká, tase nejkemewa
napu'lige bilé ralámuli 'we 'la
nóchachi, 'lige tase rupoa uché
bilénami bilé 'yégali pe bilé
na'awali o'inániliga. ²Napurigá
u'kuchí 'kuchi pe kulí o'chérigame
a'boi e'yela chi'wala 'yáame
júturu chi'nálichi, 'emi a'chigóriga
'yáawachigó alué a'lala 'nátili. 'We
'la 'yásaká 'emi alué a'lala 'nátili
'liko aminacho Onorúgame oyérame
nímala 'emi 'lige 'la bi'wígame
alawégame nímala 'emi. ³'Énika
'wéchigo 'la machiame chiena 'la
semáriga nejkúrime ko Onorúgame.

**Jena ruwimela Pegro ruwílico
Krístoka ko napurigá alué rejté
napu ralámuli gawéliga etele**

⁴'Liko aminacho abé a'lá
oyériwa alué Esukristo napu ju
napurigá bilé rejté napu ralámuli
gawéliga etele napu'lige alué wa'lú
re'obá newá, nobi alué rejteka
abéchigo najtékame júkó, napu
Onorúgame tabilé gawélele.^a

⁵'Yako alé re'obachi bejtégame nile
Onorúgame Alawala. Jípeko ramué
alawálachi pachágana ajtí, 'liko
ramué niru napurigá bilé re'obá
wa'lú. Ramueka niru napurigá bilé
rejté alué wa'lú re'obá newárigime.
Abiena nirú ramuéchigó napurigá
e'wélala balé napu nóchame ju
Onorúgame nila nóchalichi. 'Liko
'we 'la eliwa napurigá Onorúgame

nulémala 'emi. Bo'né Esukristo 'we
'la gu'iri napurigá 'emi 'la e'wame
nímala napu aní Onorúgame. 'Lige
'émichigó a'chigóriga ju napurigá
alué rejté, 'lige Onorúgame 'emi
nulémala napurigá 'emi benírimala
ralámuli napurigá 'la Onorúgame
oyérame nímala aminacho we'ká
ralámuli. ⁶Aka regá aníché
Onorúgame nila osilichi:

'We 'la e'nésibá,
ye rejté ajchámala ne jena Sioni
anilichi we'ká riógichi,
ye rejteka abé a'lala júkuru
me'tigá suwábaga che jarela,
'lige suwábaga ralámuli napu ekí
'la nirame ju alué rejté,
tabilé siné chijúniga e'yénamala.

⁷'Lige 'emi níriká napu 'we 'la
bijchígama ju napu aní Onorúgame
nila ra'íchali, 'we najtékame ju alué
rejté, 'lige 'la tase gawéliga eté
'emi alué rejté 'we a'lala. 'Lige 'ma
sebárikekur raweli alué ralámuli
napu tabilé 'la nirame nile napu aní
Onorúgame. Alé Onorúgame nila
osilichi regá aní:

Alué rejté napu ralámuli
nóchame pe gawéliga etele,
abé a'lala rejté ju jipe, abé a'lá
asíbagame.

⁸Abiena regá anichigó Onorúgame
nila osilichi:

Bilé rejté napu torómala
ralámuli,
rejté napu ralámuli ro'ábamala.
Alué ralámuli 'ma toroka e'yena
napu'lige tabilé e'wá napu aní
Onorúgame nila osilí. Alarigá
gastigari Onorúgame alué
ralámuli.

^a 2:4 Napu'lige Pegro rejté aníá pe Esukristo olagá aní.

**Jena ruwimela 'ma 'la Onorúgamete
wanáparigame nírigo**

9'Émika wanáparigame ju
Onorúgamete napurigá Onorúgame
nochálilachi nochámala 'emi. 'Emi
ralámuli ju napu Onorúgame
wanápale. 'Emi ralámuli 'la
Onorúgame oyérame ju. 'Émika
nokimela suwábaga ralámuli
beniria chiena 'la semáriga
nejkúrame ko Onorúgame, napugiti
'émika Onorúgamete buinárigame
kame alé 'we resírikáchi napurigá
'la a'kabámana e'yénamala
'emi. 10'Yabeko 'emi tabilé
wanáparigame nile Onorúgamete.
Jípeko 'la wanáparigame júkuru
'emi Onorúgamete. 'Yabeko tabilé
na'temaka etélimé nile 'emi
Onorúgamete, jípeko 'la na'temaka
etélimé ju 'emi Onorúgamete.

**Jena ruwimela napurigá 'la tabilé
cha nokogá ejperéliwa napurigá
tabilé che animela ralámuli**

11'Emi Onorúgame oyérame, neka
'we galé 'emi, neka ra'íchaguru
'emi napurigá pe sígame neraga
jemi wijchimoba. Neka najkíguru
napurigá tabilé se'winá nokimela
'emi rekó se'winá nokinali nílisa
'emi. Onorúgame Alawálaka ku
ro'ina ajtí bilé ralámuli se'winá
'sínilichi. 12'We a'lá 'nátaga
e'yénawa 'emi alé 'mi napu
ejperé alué tabilé Onorúgame
oyérame ralámuli. Rekó jipe 'we
aniá mochige alué ralámuli 'we
cha nokame ralámuli ko 'emi,
'lige etega alué ralámuli tabilé
cha nokame ralámuli ko 'emi,
arigá i'kilimi 'we a'lá semáriga

ra'ichámala Onorúgame olagá,
'lige animela 'we 'la nejkúime ko
Onorúgame napu'lige Onorúgame
nawachi gustisia olamia jena
wijchimoba.

13'We 'la e'wiwa 'emi napu'lige
nulachi alué e'wélala napu
Onorúgame mochile jena
wijchimoba, 'we 'la e'wawa
alue abé wa'lula selígame. (Yolí
ra'íchagaká «emperador» anime
chujkú alé Onorúgame nila
osilichi.) 14'Lige 'we 'la e'wawa
napu'lige nulachi alué e'sélikame
napu mochiárigime ju alué abé
wa'lula selígamete, napurigá
gastigárimala alué 'we cha
nokame ralámuli, 'lige napurigá 'la
gu'írimala suwábaga napu ekí 'la
a'ká ralámuli ju. 15'Aka Onorúgame
najkíché napurigá 'la tabilé cha
nokame ralámuli nímalá 'emi 'la
e'wame napurigá tabilé chibi
animela 'emi olagá alué ralámuli
tabilé machime tachiri najkió
Onorúgame 'lige 'we gawélimé
Onorúgame.

16'Émika lisensia nígame ju
napurigá e'yénamala Onorúgame
nila ra'íchali beníriga ralámuli,
nobi tabiléchigo regá anigágó:
«Ramueka pecha ne'ocháwagó rekó
chibi nokiáe napugiti ramueka 'la
lisensia nígame nírigime napurigá
ichúrimi e'yéniwa.» 'Émika
benírimili júkuru 'la napurigá
'la Onorúgame nila nójchalichi
nóchame. 17'We a'lá niraga
etewa suwábaga ralámuli. 'We
a'lá niraga etewa alué ralámuli
Esukristo oyérame. 'We 'la oyériwa
Onorúgame. Aminami 'we 'la
nirawa alué abé wa'lula selígame.

**Jena ruwimela Pegro ruwíligo Esusi
tabilé chéláligó rekó resí oliae**

¹⁸'Emi ralámuli napu nochárilime ju bilena galírale tabilé najtétiga 'we 'la niraga e'wime niwa alué 'emi a'boi batrónila. Tase pe alué batroni tabilé che anime 'we a'lá e'wime niwa, abiena alué 'we cha anime batroni 'we a'lá e'wíwachigó. ¹⁹'We a'lá júkuru anachalia rekó resí oliáe 'emi peka resí nokágame ke 'emi, 'émika pe Onorúgame oyériga 'la anáchame kame. ²⁰'Emi níriga pecha najtékame júkó anachalia napu'lige gastigárlia pe cha nokágame nísaká 'emi, pe rioksi anachálinti kárélamala. 'Emi 'we resí oliáe peka resí nokágame ke 'emi, 'liko 'we 'la gu'íriwa 'emi Onorúgamete, 'liko pecha chérélamalagó rekó resí oliae 'emi. ²¹'Émika Onorúgamete wanápurigame júkuru napurigá resí oláwachigó 'emi. Napurigá anáchale Esukristo jena wijchimoba 'emi alawala bi'wea, 'émichigó 'la anachawa resí oliae. ²²Alué Esukristoka pecha siné iníliga ilírome níleko 'lige aminami pecha 'yégali ra'íchali ra'íchalekó. ²³Napu'lige Esusi jechalia 'lige chibi anilía, alueka pecha chibi anigá nejélekó. Esúsika iligá 'we 'la Onorúgame 'yuga ra'íchame nile napurigá Onorúgame o'tomela alué Esusi alawala, Onorúgame napu 'we 'la sébali gastigárlime ju ralámuli. ²⁴Alué bo'né o'tólekuru ramué nila chátiri 'nátili napu'lige me'lisuga bilena gulusichi ujchagá, alarigá mukúlekuru napurigá ramué 'ma a'rewa cha noká. Krístoka resí

oláliru napurigá 'emi alawala 'la bi'wígame nímalá. ²⁵'Yako 'emi napurigá bo'á e'wegágome alarigá e'yéname kéturu. Jípeko 'ma jsílikuru 'emi napu ajtí Kristo napu ju napurigá bo'á neseme napu 'émi repume ju.

**Jena ruwimela Pegro ruwíligo
churigá ejperélimili ko alué
ralámuli newíkame**

3 'Emi umugí 'we 'la e'wímili júkuru rió 'emi a'boi 'yula napurigá alué rió 'we 'la etémala 'we 'la a'lká ko 'emi umugí 'la sébali olame napu nulá 'emi a'boi 'yula. 'Liko jaré 'emi 'yula tabilé oyérame nísaká Onorúgame 'la bijchígimala napu aní Onorúgame pe 'emi umugí etega 'we a'lá a'lká umugí ko 'emi 'la e'wime 'emi a'boi 'yula, ²'lige 'we 'la machimela 'we 'la e'wime umugí ko 'emi 'lige 'we 'la Onorúgame oyérame. ³Umugí, tase umugílame niwa rekó 'we a'lká si'púchigame nírigé 'lige 'we najteme, 'lige 'we najteme e'karúgame tábiri uchúchiga 'emi gupálachi, 'lige we'lá 'órote newárigime, 'lige goloka 'we najteme. ⁴Onorúgame níriká pecha najtékame júkó suwábaga alué tábiri 'we najteme. Abé a'lá ju 'lina 'we a'lá mukí níriga 'we a'lá 'nátame 'we 'la bi'wígame alawégame, alué alawaka pecha che ikimélagó. Suwábaga tábiri napu tabilé alawá ju, alueka suwíbame ju. Alarigaka 'we najtékame júkuru 'emi Onorúgame níriga. ⁵Alarigá nile alué umugí 'ya mochígame Onorúgame oyérame 'lige napu'lige nulachi 'la e'wime

nile rió a'boi 'yula. ⁶ Alarigá nile alué Sara 'we 'ya bejtégame, 'we 'la e'wime nile alué bo'né 'yula Abraámi rewégame. Regá aneme nile alué Sara alué Abraámi: «Muérigo wa'lula nulame.» 'Emi napurigá alué Sara 'kúchila kárékuru 'we 'la e'wime nísaká a'boi 'yula tabilé majaga.

⁷ 'Emi rió umugí 'yúgame a'chigóriga níwachigó 'emi a'boi 'yula umugí 'yuga, 'we 'la na'temápu, 'we 'la nirawa umugí, alueka pecha 'me a'wágame kame. Alué 'emi 'yula umugika abiena 'la Onorúgame oyérame kame, 'lige narémili ju napu nejímili ju Onorúgame rewagachi. 'We 'la repúua 'emi 'yula umugí napurigá 'we 'la najtékame nímala napu'lige 'emi Onorúgame 'yuga ra'íchachi iwérali taga.

Jena ruwimela Pegro ruwíligo 'we 'la anachálime ko rekó chibi anilíe

⁸ O'maka 'we 'la bi'lépi 'nátaga mochiwa, 'we 'la ganíliga, 'we 'la na'temaka a'bopi, 'lige 'we 'la nakúriga. ⁹ Napu'lige jaré ralámuli 'we cha nokachi, 'émika tase che olawa alué ralámuli cha nokame. Napu'lige jaré ralámuli 'we cha anichi 'émika tabilé che anewa, iligá 'émika 'we táníwa Onorúgame napurigá gu'írimala alué ralámuli cha anime napurigá 'la semátiri 'nátili 'yámala napugiti alarigá najkiame Onorúgame 'lige alarigá nokisáká 'emi Onorúgame semati raweli 'yámala. ¹⁰ Regá aníché Onorúgame nila ra'íchali:

Bilé ralámuli 'we ganíliga
bejtélenilisa bo'nepi

'we 'la tabilé che anigá
ra'ichámili júkuru
uché jaré ralámuli olagá,
tase 'yégali ra'íchaga.

¹¹ 'We 'la gu'íriwa uché jaré
ralámuli.

Tase chibi nokogá e'yénawa.
Senibí 'we 'la niraga ejperélimili
júkuru 'emi uché jaré
ralámuli,
tase chibi anigá.

¹² Onorúgameka 'we a'lá repuka
ajtigame
alué a'ká ralámuli tase i'nílime
'lige 'we 'la gepume ju napu'lige
táachi iwérali,
nobi Onorúgameka 'wéchigo
ayoga ajtíkó
alué i'nílime ralámuli 'yuga.

¹³ ¿Chiérite cha oláwawé 'emi 'la
senibí 'la a'ká ralámuli nísaká 'emi,
tase i'nílime? Tabilé 'wésiguru.

¹⁴ Napu'lige 'emi 'we resí oliae
Onorúgame oyérame kóriká, 'we
ra'sálagá mochiwa. Tase 'wesi
ralámuli majawa, nibilé tábiri
majawa, ¹⁵ iligá 'we 'la nirawa
Kristo napu ramué nuleme ju.
Senibí 'we 'la rejchiruga mochiwa,
'la benigá nejiawa napu'lige
ralámuli rukechi chonigá 'emi 'we
'la oyérame ko Esukristo. ¹⁶ 'We
'la i'kilí nejiawa tase ayógame
ra'íchaga, 'la niraga. Tase chibi
anigá ra'íchiwa napurigá chijúniga
ejtebímala 'émi alué napu gawelia
mochime ju 'emi olagá, 'emi napu
Kristo oyérame ju. Alueka chijúniga
ejtebímala etega 'we 'la ra'íchame
ko 'emi. ¹⁷ Abé a'lá ju 'we a'lá
nochalia rekó resí ikié 'emi, bo'né
Onorúgame alarigá najkisáká
napurigá resí ikimela 'emi.

¹⁸Esukristo abiena resí ikile, 'lige pe si'nepi resí ikile bi'lwigá ramué alawala. Esukristoka rekó tabilé che 'síkame ke abirigá me'líliru, alué cha nokame ralámuli neraga. Alueka mukúlekuru napurigá ramué 'la Onorúgame oyériwa. Rekó me'liruge, Onorúgame ku ajánirile. ¹⁹'Lige ku ajánasa Esukristo, simile regá anemia alué alawá galírale mo'áriga mochígame Riáblote cha'piruga: «'We 'la ju resí ikiá 'emi, pecha 'la nirálígime 'emi ne'chí.» ²⁰Alué ralámuli napu tabilé e'wálige 'ya napu'lige alué Noé bijí bejtégichi jena wijchimoba, 'ya a'lige Onorúgame 'we 'la buwélekuru alué alawá napurigá 'la Onorúgame oyéramala napu'lige Noé newachi alué barko nobi tabiléchigo e'wálekó. Pe osánópi 'la mo'ile alé bárkochi. 'Lige a'kinana wa'lú u'kusá, tabilé suwile si'llika. ²¹Alué ba'wika pe ruwime kéré alué ba'wí napu rewarálime niru. Napu'lige rewaralia ramué ba'wichí nasipa jaga pecha jíkó napurigá bi'wiboa chi'choli, alueka júkuru napurigá uché jaré ralámuli etémala 'la Onorúgame oyérame nírigo, 'lige 'ma bujérígime nírigo alué chátiri 'nátili napugiti Esukristo 'ma 'la ku ajánaligame, ²²'lige jipe 'pa rewagachi ajtí Onorúgame 'yuga alé wajtoná napu Onorúgame ajtí, 'lige jípeko alué ju nuleme suwábaga santo ánjeli rewagachi mochígame 'lige suwábaga alué e'wélala nuleme napu nulame ju rewagachi.

Jena ruwimela Pegro ruwfíligo
a'pílipi 'emi 'yárigame ko
nóchali napurigá 'la sébali
olámala ralámuli gu'íria

4 Kristo 'we resí ikile napu'lige
me'liae, alekeri ramué pecha

chélátéko rekó resí ikiae, napugiti alué resí ikime ka, pe alué chátiri 'nátili a'regá resí ikime kame ²'we 'la semáriga bejtélimia bijí jena wijchimoba asagá napurigá Onorúgame najkí, tase napurigá najkiá ramué a'boi. ³'Émika 'we 'yako pe napurigá ralámuli tabilé Onorúgame oyérame alarigá ejperégame nílekuru 'emi chibi nokame, najkigá e'yéname nílekuru 'emi peka a'boi nila ke, 'lige aminami we'ká umugí 'yuga okome nile 'emi, 'we rasigá bajime nílekuru 'emi rekútime, 'we newame nílekuru 'emi piesta 'we 'la oyériga alué e'karúgame tábiri napu 'emi a'boi ralámuli newame nile iwérali tánimia napurigá Onorúgame niraga peka 'la Onorúgame kachi. ⁴'Lige jípeko alué ralámuli napu tabilé oyérame ju Onorúgame 'we gawélime ju 'emi olagá, 'émika 'máchigo tabilé 'yuga e'yéname kame alué ralámuli cha nokame. ⁵Alueka ruyémili júkuru Onorúgame suwábaga napu ekí tábiri resí nokale alué a'boi, alué Onorúgame napu 'ma 'la 'nátaga ajtí gatemia ralámuli suwígame 'lige ajágame 'yuga. ⁶Onorúgame nila ra'íchalika 'ma 'la ruyérígame níligame alué ralámuli bijí ajagá mochígichi 'lige alekeri suwábaga ralámuli machí 'we resí nokáligo. Bilé rawé gastigáriwili ju alué ralámuli alawala.

⁷Tabilé we'ká rawé rokáré ye gawí suwibamia alekeri 'we 'la 'nátaga mochiwa Onorúgame 'yuga ra'icha 'lige iwérali tania. ⁸'Lige 'la 'we 'la ganíliga ejperéliwa 'emi a'bopi 'la galegá, napugiti regá

kame: Bilé ralámuli napu 'la galegá eteme ju uché jaré ralámuli, alueka 'la gainámala e'ká napu'lige resí 'sichi uché bilé ralámuli. ⁹'La eliwa napurigá 'emi ejperélachi okómala 'lige 'la 'yawa go'ame najkisáká, tase ayoga bo'nepi. ¹⁰A'pílipi 'emi 'yárigame júkuru nóchali napurigá 'emi sébali olámala ralámuli gu'íria, alekeri 'la alarigá gu'íriwa. ¹¹Alué napu Onorúgame nila ra'ichálila benírame ju ralámuli 'we 'la ra'sálagá benírimili júkuru ralámuli alué ra'íchali 'la napurigá aní alué ra'íchali tase se'wináriga. Bilé ralámuli napu uché jaré ralámuli gu'írame ju, alueka 'we 'la bijchiá 'la gu'írimili júkuru 'la alué a'walite napu Onorúgame nejí. 'Lige ralámuli etea 'we 'la ra'sálagá benírime ko, animela: «Onorúgameka 'we 'la nejkúrime ju.» Pe Esukristo Alawala 'we 'la oilárimala napurigá alarigá animela alué rió. Alarigá nisa 'la képá senibí.

**Jena ruwimela Pegro ruwíligo 'we
ra'sálálime ko napu'lige resí ikiá**

¹²'Emi napu ju Onorúgame oyérame napurigá ne, napu'lige 'we resí ikiá 'emi tase lawa: «¿Chonigá alakiche ne?» Napu'lige resí ikiá 'emi, alueka nímala pala 'la bijchiá 'la bijchígime ka 'emi napu aní Onorúgame. ¹³Iligá 'we 'la ra'sáláwa resí ikiá napurigá resí ikile alué Kristo, alarigaka 'emi 'la ra'sálámalachigó napu'lige uché ku nawachi Kristo wa'lú a'walí niga. ¹⁴'We ganíliga mochí 'emi rekó 'we resí anilime ke ralámulite pe Onorúgame oyérame kóriká napugiti Onorúgame Alawala senibí

'la 'emi 'yuga ajtigame. ¹⁵'Emi resí nilia mochígame, tase resí nokogáriká resí nilia mochiwa, tase resí nilia mochiwa pe ralámuli me'agáriká o pe chigóriká o pe panápuri resí 'sika ilífrigoriká. ¹⁶'We resí anilía 'emi Onorúgame oyérame kóriká tabilé chijunawa, iligá 'we ra'sálagá mochiwa napugiti 'ma 'la Onorúgame oyérame kame 'emi.

¹⁷Jipe 'ma seba raweli napu'lige Onorúgame 'we a'wágame gastigárimili nile siné rawé suwábaga ralámuli jena wijchimoba, 'lige 'we a'wágame gastigáriaguru ramué Onorúgamete rekó 'la Onorúgame oyérame níriga, 'lige abéchigo resí ikimela alué ralámuli tabilé Onorúgame oyérame. ¹⁸'We nóchali olagá sebásiga 'pa rewagachi ramué ralámuli rekó 'la Onorúgame oyérame níriga, ¿liko chukimélaché alué napu tabilé Onorúgame oyérame ju rekó 'la rewagachi moinánilie? ¹⁹Alekeri 'emi napu Onorúgame oyérame ju, tase guwana rujsúpua rekó resí níliga ejperégamo ke, Onorúgame bo'né alarigá elá, abichilubi 'we 'la a'ká ralámuli niwa, 'lige 'la eliwa Onorúgame napurigá 'emi repúmala, alué Onorúgame napu 'emi newale napu senibí 'la sébali olame ju bilé nóchali olá.

**Jena ruwimela Pegro bilé ruwíligo
bilé nawésali beníriligo alué
ralámuli Onorúgame oyérame**

5 Bilé rejcholi ruyémala ne alué e'wélala napu nulame ju re'obachi. Neka abiena wa'lula júchigó nulame re'obachi, 'lige neka

etuárturu resí ikichi Kristo. I'libeko etewa chiena a'lwágame ka Kristo napu^alige uché ku nawachi 'pa rewagáchika. ²'We 'la tebúpua alue ralámuli Onorúgame oyérame napu Onorúgame 'we 'la repúniliga a'rele, napurigá repume ju ralámuli alue bo'a a'boi bujkula. 'We 'la ganíliga repúpua 'la napurigá Onorúgame najkí, tase repúpua enomí koruka, ³tase a'lwágame nulewa, tase niwa napurigá bilé batroni 'we ayoga nulame. Iligá 'we 'la repúpua a'nalina napurigá lámala alue ralámuli: «Alué rioka 'we 'la Onorúgame oyérame ju.» ⁴Alarigá 'we 'la nímala. Napu^alige nawasa alue wa'lula 'emi e'wélala repume, a'lige 'emi narémala bilé goronab^b napu tabilé che ikime ju, napu 'la nabí niga mochímala 'emi.

⁵'Emi ejtemali a'chigóriga níwachigó, 'we 'la nirawa alue e'wélala re'obachi nulame, o'maka 'emi ejtemali 'we 'la nirawa 'emi a'bopi, aka regá aníché alue osilí Onorúgame nila:

Onorúgameka tabilé galeme ju
alué gunarume ralámuli,
iligá 'we la galegá eteme ju alue
tabilé gunarume.

⁶'We 'la i'kilí rió niwa, tase riólame, 'la e'wagá napu nulá Onorúgame napurigá alue Onorúgame 'we 'la najtékame newámala mué.

⁷'We seweti nísaká Onorúgame ruyéwaguru. Onorúgameka 'wéchigo na'temame 'emi, e'wéwagurú napurigá nejkúrimala.

⁸'La 'nátaga mochiwa, alue Remónisi napu ju ramué saíla,

alueka pe ralámuli ro'abiniliga eyena, e'néniga eyena chieri 'la ka rekabalia, alueka eyena napurigá bilé mawiyá 'we opurúgime.

⁹'We 'la anachawa rekó 'we ená 'sichi Remónisi, 'we 'la oyérige Onorúgame, 'we 'la bijchígiga napu aní Onorúgame, 'we 'la machigá 'emi 'we ejelía mochígochigó uché bilénami jena wijchimoba uché jaré napu júpachigó Kristo oyérame napurigá 'emi. ¹⁰'Lige 'ma resí ikisá 'emi pe u'kabi rawé, Onorúgame 'we 'la semáriga 'nátame newámala 'emi 'la bi'lepi 'nátili 'nátame 'lige 'la a'lwágame sulégame, tase umérilime Riáblote. Alarigá gu'írimala Onorúgame 'emi, alue Onorúgame napu 'we na'temá ramué napu najkí napurigá 'la rewagachi simawa ramué napu^alige suwisuga Esukristo 'yuga mochiwa. ¹¹Onorúgame wa'lú a'walí nígame ju. Alarigá ju.

¹²Pe u'kabi osilí náola ne, Silbano osá ye osilí napu 'emi náola ne, ye rió Silbano napu 'we 'la oyérame ju Onorúgame. Neka 'we 'la niraga eté ye rió Silbano. Neka osilí náola 'emi napurigá tabilé guwana rujsúmala 'emi. Tabilé siné a'rewa Onorúgame oyeria. Pecha na'táwagó tabilé nejkúrimio Onorúgame.

¹³Ralámuli napu ekí Onorúgame oyérame ju, napu jena Babilonia^c ejperé, reporalí náwalia 'emi. Alue ralámulika Onorúgame wanápale napurigá Onorúgame oyérame nímala napurigá 'emi, 'lige Marko

b 5:4 'We 'yako alé Gresia anilichi bilé rió mesa roweka (carrera) bilé gorona mo'kótílimo nile. Alue gorónaka sewate newárigime nile.

c 5:13 Mayelia siné kachi pe Roma olagá aníligo napu^alige Babilonia aníá.

napu ju napurigá ne inolá abiena náwaliachigó reporali. ¹⁴'We a'lá reporaga járowa 'emi a'bopi níriga, 'we 'la ganíliga tase

seweka suwábaga 'emi napu Kristo oyérame ju.

Pe ikí képá ye ra'íchali. Wa'llú cheliérabá.